

Praktijkvoorbeeld – Vathorst College Amersfoort

“We praten niet meer over, maar *met* leerlingen”

Elke vrijdagmiddag van één tot vier uur houdt Jolanda Tramper, lid van het wijkteam Vathorst Hooglanderveen, spreekuur op het Vathorst College in Amersfoort. Doel is de zorg dichterbij de leerling te brengen en de kwaliteit van de leerlingenzorg te verbeteren. De aanpak is ingevoerd in het kader van de ontwikkelagenda van de regio Eemland, waarin vo-scholen de kans krijgen zelf te bedenken hoe ze de zorg willen organiseren. In het voorjaar van 2016 wordt de pilot geëvalueerd. Jolanda Tramper en zorgcoördinator Monique Schouten vertellen over de ervaringen tot nu toe.

Visie en uitgangspunten

De school is geen zorginstelling

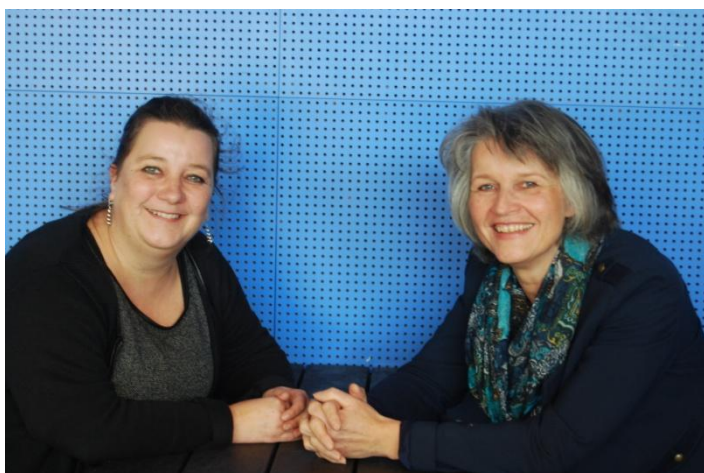
Monique: “Belangrijk uitgangspunt is dat het Vathorst College een school is. We werken intensief samen met het wijkteam, maar we houden zorg en onderwijs gescheiden. Afspraak is dat wij ons richten op schoolse zaken en dat Jolanda alles oppakt dat te maken heeft met de thuissituatie.”

Een sluitend vangnet

Monique: “Voorheen participeerden wij in een zorgadviesteam (ZAT), dat eens in de zes weken bij elkaar kwam. Nu hebben we een aantal belangrijke externe samenwerkingspartners de school ingehaald. In combinatie met de interne zorgstructuur, waarin de mentor een centrale rol speelt, hebben we zo een sluitend vangnet rondom de leerling gerealiseerd. Het is onze overtuiging dat intensivering van de samenwerking leidt tot meer rendement.”

Snel, dichtbij en laagdrempelig

Monique: “Toen wij in deze pilot de kans kregen om een nieuwe zorgstructuur te ontwerpen, hebben we gezocht naar een opzet waarin leerlingen sneller, dichterbij en laagdrempeliger hulp krijgen. Uitgangspunt is de zorg zo te organiseren, dat de lijnen kort zijn, dat men elkaar kent en dat leerlingen, docenten en ouders direct ondersteuning kunnen krijgen, zonder tussenkomst van een ZAT.”

Jolanda Tramper & Monique Schouten

Niet over de leerling, maar met de leerling praten

Jolanda: "Uitgangspunt van deze aanpak is dat niet meer *over* leerlingen, maar *met* leerlingen wordt gepraat. De leerling bepaalt zelf wat hij nodig heeft en waar hij met zijn vraag naartoe gaat. Leidend principe is de eigen kracht van leerlingen. Dat houdt in dat leerlingen, ouders en docenten problemen zoveel mogelijk zelf oplossen. Zij kunnen daarbij advies en ondersteuning krijgen van het wijkteam."

De praktijk

Spreekuren

Monique: "Het wijkteam, de leerplichtambtenaar, de schoolarts (GGD) en een jongerenorganisatie uit de wijk hebben een spreekuur op school; het wijkteam wekelijks en de andere partijen tweewekelijks. Leerlingen, ouders, mentoren, afdelingsleiders, maar ook vakdocenten kunnen hier met hun vragen terecht. Het wijkteam fungeert voor hen als vraagbaak, begeleider, steunpunt en verwijzer. We hebben ook onze interne zorgstructuur aangepast. Kwamen de afleidingsleiders voorheen elke zes weken bij elkaar, nu heb ik met elke afdelingsleider twee keer per maand individueel overleg. Zo is contact met het wijkteam of de leerplichtambtenaar heel snel gelegd en worden problemen snel opgepakt."

Uiteenlopende vragen

Jolanda: "De vragen en problemen waarmee leerlingen bij mij komen lopen zeer uiteen: ze variëren van 'ik kan me moeilijk concentreren', 'ik kan moeilijk slapen' tot 'ik word geslagen door mijn vader' of 'ik voel me somber'. Enkelvoudige problemen die met drie of vier gesprekken kunnen worden opgelost pak ik zelf op. Leerlingen met een gecompliceerd probleem die intensieve, langdurige hulp nodig hebben, verwijs ik door naar gespecialiseerde hulp."

Samenwerken

Jolanda: "Ik werk intensief samen met de andere partijen die op school een spreekuur hebben. We denken met elkaar mee en geven elkaar advies. Als ik bijvoorbeeld veel vragen krijg over voorbehoedsmiddelen, dan geef ik dat door aan de schoolarts, die vervolgens een laagdrempelige voorlichtingsactiviteit op school organiseert. We hebben de afspraak dat alle betrokkenen elkaar cc'en, dus iedereen weet van elkaar wat er speelt."

Resultaten

Aantal vragen

Jolanda: "Er kwamen tot nu toe – in tien weken - 17 leerlingen naar mijn spreekuur, waarvan ik er één heb doorverwezen. Ik sprak met zes docenten, drie afdelingsleiders en twee ouders raadpleegden mij telefonisch."

Kortere trajecten

Monique: "De korte lijnen en de laagdrempeligheid maken dat vragen en problemen veel sneller worden opgepakt dan voorheen. Wachttijden behoren tot het verleden."

Betere schoolresultaten

Monique: "Er zijn nu al voorbeelden van leerlingen die na de interventie van het wijkteam betere schoolresultaten behalen. En daar gaat het uiteindelijk om: dat leerlingen hun talenten optimaal ontwikkelen en goed worden voorbereid op de maatschappij."

Ontlasting van de mentor

Monique: "Deze constructie ontlast de mentoren. De mentor kan gemakkelijk verwijzen naar of advies vragen aan Jolanda."

Preventie

Jolanda: "Er gaat ook een preventieve werking uit van deze aanpak, onder meer doordat we actie ondernemen als bepaalde vragen zich vaker voordoen."

Draagvlak

Monique: "Er is in de school veel enthousiasme over deze constructie, zowel bij leerlingen en docenten als bij de betrokken externe partijen. Men vindt dat het werkt."

Aandachtspunten

Leerlingen uit andere wijken

Jolanda: "Omdat ik deel uitmaak van het wijkteam Vathorst Hooglanderveen, mag ik formeel alleen leerlingen ondersteunen die in deze wijken wonen. Er is nu afgesproken dat ik ook leerlingen uit de aangrenzende wijken mag helpen, maar leerlingen die verder weg wonen, moet ik overdragen aan een ander wijkteam. Daar moeten we nog een goede werkwijze voor ontwikkelen. Belangrijk is dat de school wél alle leerlingen naar mij kan verwijzen."

Inbedding

Monique: "Hoewel steeds meer leerlingen en docenten de weg naar de spreekuren weten te vinden, vereist de inbedding nog aandacht. Dat heeft tijd nodig."

Evaluatie

Monique: "Het is belangrijk om de werkwijze goed te evalueren. Dat gaan we in het voorjaar doen. Ook het samenwerkingsverband wordt daarbij betrokken, want zij zal een advies geven aan de gemeente. De gemeente beslist vervolgens of we deze werkwijze kunnen handhaven en uitbouwen."

Tips

- Maak een goed doordacht plan en bespreek dat intern en met de externe partners.
- Creëer draagvlak: informeer alle medewerkers goed over de aanpak en werk actief aan de inbedding.
- Zorg voor korte lijnen en voorkom bureaucratie en wachtlijsten.
- Zorg ervoor dat de aanpak en de structuur passen bij de visie en uitgangspunten van de school.

Meer informatie

Monique Schouten
m.schouten@vathorstcollege.nl

Jolanda Tramper
j.tramper@amersfoort.nl

